

Vysočina si na seznam svých nej může připsat jméno Jaroslava Hájka, jehož písně hrají už dvacet let dechovky nejen ve všech koutech České republiky, ale i ve světě

Textař dechovky má království pod Javořicí

IVANA HOLZBAUEROVÁ

Kaliště – Zdejší kraj nabízí přinejmenším hned dva rekordmany. Jedním z nich je vrch Javořice, který je nejvyšší v celém regionu, a druhým textař Jaroslav Hájek, který žije v Kališti pod Javořicí. Tento sedmašedesátiletý muž má na svém kontě stovky textů k písničkám, které znějí v podání dechovky ve všech koutech republiky a nejednou zavítají i do světa.

Při psaní svých textů občas porušil dopravní předpisy. Jaroslav Hájek totiž celý život pracoval jako řidič nákladního auta, a když myšlenka, verš nebo rým přišly právě za volantem, zaznamenal si je na připravený papír za jízdy. „No, zpomalil jsem, ubral jsem plyn, ale vždycky nešlo u krajnice zastavit. A už jsem věděl, že za pár kilometrů bude myšlenka pryč,“ vysvětlil Hájek.

Právě takto vznikala i jeho úplně první píseň s názvem Kalištská polka, pro kterou mu byla inspirací jeho rodná vesnička. Její hudební tradice se stala pro Jaroslava Hájka bránou do světa psaní textů. „Tady v Kalištích se vždy konala pouť, kam se zvaly přední dechové kapely. Jednou z nich byli i Babouci, nejstarší jihočeská dechovka. Ti mi velice přirostli k srdci. V roce 1986 jsme tu založili i klub Babouků Kaliště a právě tady se zrodil nápad napsat pro naši vesničku píseň, kterou by potom Babouci nahráli, což se také stalo,“ vypráví textař.

Tuto kalištskou hymnu měl původně skládat tehdejší ředitel českobudějovického rozhlasu Josef Havlík. Ten si však k tomu stále nenacházel čas. „Řekl jsem si, že to zkusím sám, i když nejsem zrovna ředitelem rozhlasu. Nemůže na tom být přece nic tak těžkého a také že nebylo. Slova jsem napsal za volantem na trase mezi Lískovcem, Počátkami a Žirovnici. V každé vesnici vznikla jedna sloka a během půl hodiny byla polka na světě,“ usmívá se Hájek.

Polku poté zhudebnil kapelník Babouků Václav Rožboud, kterému se text velice líbil. Babouci píseň v roce 1988 nahráli a jihočeský rozhlas ji hraje dodnes. Stala se tedy takzvaným trvalkovým hitem.

Předtím se, dnes již slavný textař Jaroslav Hájek, psaní vůbec nevěnoval. Byl aktivním fotbalistou, avšak po zranění achilovek sportování zanechal. Tím se mu vytvořil čas pro psaní a objevování nového talentu. „Napsal jsem tři písničky přímo pro Babouky a myslel jsem si, že tím moje textařská kariéra skončila, ale v roce 1989 jsem se setkal s hudebním skladatelem Adou Doškem. Poslal ho za mnou kapelník Babouků, kterého se ptal, kdo psal slova ke Kalištské polce. Ada Doško mi hned řekl, že pro něj musím psát, a tak jsem tedy začal. Spřátelili jsme se a začali spolupracovat. Ada Doško mě naučil veškerému textařskému řemeslu a za to jsem mu doposud vděčný. Za deset let jsme spolu vytvořili čtyřicet jedna písniček. Pak už jsem byl naprosto rozhodnut, že psaní určitě nenechám,“ vzpomíná textař dechovky.

V současné době má pan Hájek na kontě dvě stě devadesát pět písniček. „Samotných textů mám pět set dvacet šest, ale ne na každý se podaří vytvořit melodii,“ podotýká pan Hájek. Napsat takovou píseň, totiž není žádný med. „Někdy se nejdříve udělá text a pak až muzika a někdy naopak. Ale ten

druhy to má vždy těžší. Většinou nejdřív vymyslím slova, pak mi skladatel udělá melodii a tam, kde mi to nesedí, musím text poopravit. Občas předělávám celou sloku. Zatím se mi to ale vždycky nějak povedlo. I dnes mi má přijít další hudba na můj text, na kterém budu muset ještě zapracovat," vysvětluje Hájek.

Hlavní inspirací pro psaní textů je pro pana Hájka především okolí jeho rodiště, krajina, ale nebojí se ani takových témat jako politika, alkohol za volantem, sousedské vztahy a podobně. „Texty by měly být především o tom, co lidé vídají kolem sebe. Mnoho textařů dechovky dělá tu chybu, že píše staromilsky a tím od dechovky odhání mladé lidi. Já se vždy snažím, aby slova měla posluchači co říci, a to jak mladému, tak starému," vykládá Hájek.

Velkou inspiraci v sobě skýtají i česká města a obce. A právě díky těmto dechovkám byl pan Hájek dokonce zapsán do Guinnessovy knihy rekordů jako neplodnější autor písní věnovaných obcím České republiky. „Když mám psát píseň o nějakém městě, tak si ho projdu, abych nasbíral inspiraci. V těchto textech se snažím prozradit až na závěr o jaké město či vesničku se jedná, aby posluchač mohl sám odhalovat, kam ho píseň přivádí," popisuje svou práci Hájek.

Kromě hudby má však slavný textař i mnohé jiné koníčky. „Přes léto se věnuji především včelkám a vinařství a sháním náměty. Tak si vyčistím hlavu a jak napadne snih, vezmu tužku a pustím se do písniček. Pak tužku zase zahodím do poslední závěje a jede to všechno nanovo," přibližuje textař svůj rok. Ne každý verš se ale zrodí v textařově hlavě během chvíličky. „Verše a rýmy mohou přijít během pár minut, ale některým písním to trvá dny i týdny, měsíce či dokonce déle, než se konečně usadí na papíře. Mnohé texty rozdělám a protože už mě nic nenapadá, odložím je a vrátím se k nim třeba až za půl roku. Na některé dokonce zapomenou a až když je znovu objevím, dostanu zase další múzu," přiznává Hájek.

Nejrychleji se slova k písni rodila jedenáct minut. Byly to verše Falešné mlýnářky. A právě tato píseň vyhrála pětkrát hitparádu českobudějovického rozhlasu. Nápad a verše však mohou přicházet stále. Je tedy nutné mít tužku a papír vždy po ruce. Nejen za volantem, ale i u postele a nejlépe v kapse kalhot.

Přestože má Jaroslav Hájek hudbu velice rád, sám na žádný nástroj nehraje. „Vždy s oblibou říkám, že tahám harmoniku. Potřebuji ale k tomu dlouhý provaz, aby mě netloukla do paty," směje se Hájek. Hudební sluch a chuť se hudbě věnovat mu však rozhodně nechybí. Jeho heslo dokonce zní: „Moc dechovky, zpěvu kouzlem zkrotnou i divocí lvi." Tento poupravený citát Marca Aurelia vypovídá nejen o tom, jak moc dechovka přirostla textaři k srdci, ale také o tom, že bychom ji neměli nechávat minulosti.

„Všechny země si pěstují své tradice a střeží je jako oko v hlavě. Naši tradici je právě dechovka a my ji prodáváme za pár stříbrných," kaboní se Hájek. Sám ale také přiznává, že není proti bigbeatové muzice. Tvorbu z jeho pera navíc můžete uslyšet i v country podání či dokonce od takových velikanů jako je Eva Pilarová. „Napsal bych text i bigbeatové kapele, ale musel bych vědět, že hudba k němu bude stát za to a bude melodická. Úroveň některých bigbeatových kapel je totiž velice nízká," ospravedlňuje svůj názor Hájek.

Textař Jaroslav Hájek získal v roce 1992 punc profesionála. Mezi Ochranný svaz autorský byl přijat Petrem Jandou z kapely Olympic. Tehdejší podmínkou pro přijetí mezi profesionály bylo pět písní, které již byly zařazené do stálého repertoáru rádií, tedy takzvaných trvalkových snímků. „Já měl v té době trvalek již dvacet, takže mi bylo v žertu dokonce vytčeno, že ještě v Ochranném svazu nejsem," směje se textař.

Písně tvoří pan Hájek především pro zábavu. Sám přiznává, že na textaření nelze vydělat. Radost z úspěchu a dobře provedené práce však z jeho tváře přímo září, takže se nelze divit, že se znovu a znovu navrácí s tužkou a myšlenkou k papíru a notám. „Velice rád jezdím na dechovkové festivaly, kde se setkávám i s jinými textaři, hudebními skladateli a samozřejmě hudebníky. Své písničky jsem všechny slyšel na živo v podání různých kapel právě zde," vykládal textař dechovky.

Právě v těchto dnech navíc vzniká již třetí CD s písněmi Jaroslava Hájka, které pokřtí 28. srpna v Brtnici na dechovkovém festivalu. Dvacet osm novinek tam zazní v podání dechovky s názvem Vysočanka.

Z řidiče nákladáku králem textů pro dechovku

KAREL NOVOTNÝ

Kaliště – Psal se 3. března roku 1944 a nikdo zatím netušil, že se světová válka pomalu blíží k závěru. Na Jiřlavsku, ve vesničce Kaliště, 4 kilometry pod Javořicemi, se ale slavilo. V domě číslo 36 se manželům Kateřině a Janu Hájkovým narodil syn Jaroslav.

Do vínku mu sudičky daly lásku ke sportu a k dechové muzice. Dnes má na kontě 33 textů k písničkám o městech a obcích a je držitelem českého rekordu.

Tento týden oslavil své 70. narozeniny.

Jak jste se k dechové muzice vlastně dostal?

Poměrně pozdě a velikým obloukem. V mládí jsem jako téměř každý kluk miloval kopanou. Jako žák jsem začínal v Jiskře Janštýn. V roce 1962 vznikla v naší obci Tělovýchovná jednota Sokol Javořice a po vybudování hřiště jsme s našim fotbalovým mužstvem z nejnižší čtvrté okresní třídy postoupili až do krajské I. B třídy.

Tak to byl pěkný úspěch.

Pro tak malou vesnici s devadesáti domy obrovský. Já jsem mezi tím odešel na vojnu do Dukly Bechyně, potom do Baniku Orlová, Lokomotivy České Budějovice, Spartaku Počátky a na závěr kariéry jsem se vrátil domů, znovu do Sokola Javořice.

„Problém je v tom, že současní textaři, kteří pro dechovku píšou, ji obsahově stále vracejí do minulých století. A to mladé lidi (a nejenom je) od dechovky odrazuje.“

Kruh se uzavřel. Pak jste s fotbalem skončil?

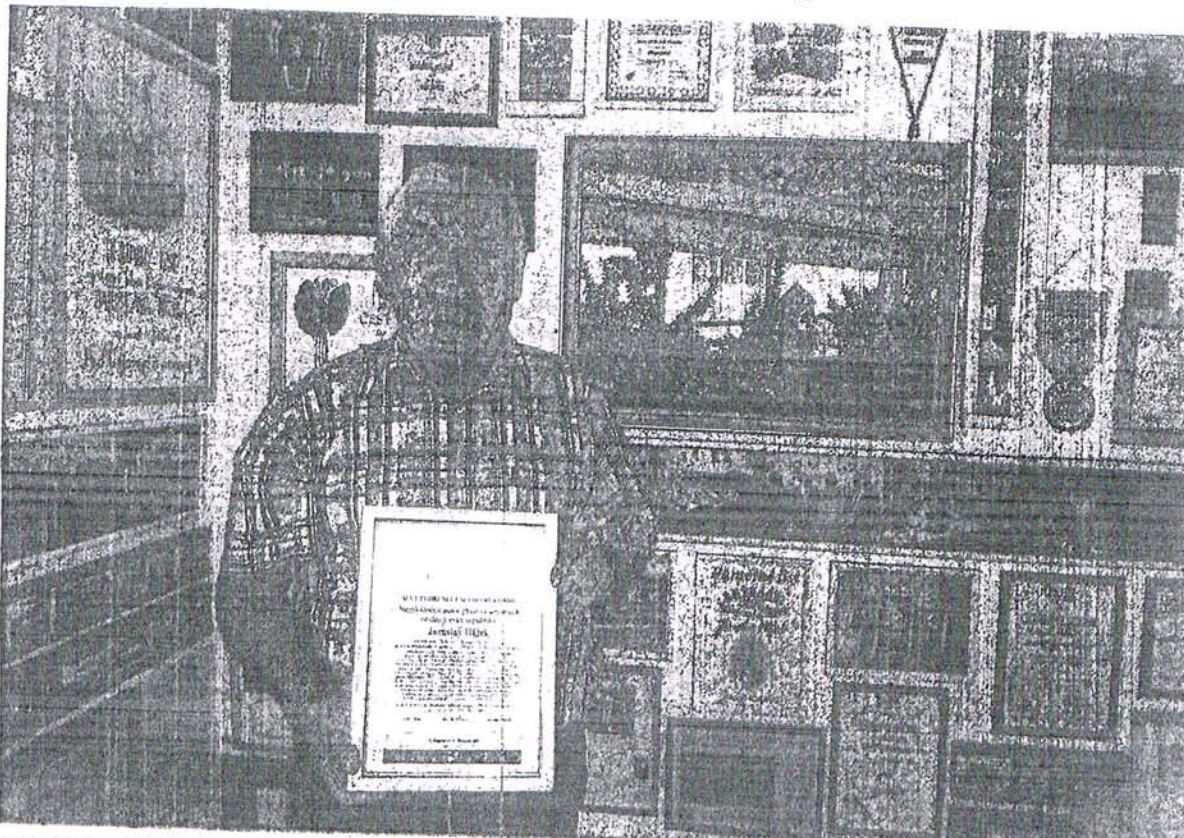
Konec mě sportovní dráhy udělal v roce 1977 komplikované zranění Achillovy šlachy. Následovaly tři operace a v roce 1978 ještě jedna na druhé noze. Potom jsem naše mužstvo začal trénovat a rozhlížel jsem se po dalších činnostech.

A přišla dechovka?

Kdepak. Napřed jsem začal včelářit a je to koníček, který každému, kdo se nebojí žihadla, doporučuji. Další mojí zálibou je rybaření, sadaření a pěstování vinné révy, a to ve velmi tvrdých podmínkách v nadmořské výšce 670 metrů nad mořem. K psaní textů pro dechovou muziku jsem se dostal až v roce 1987 a to už mi bylo 43 roků.

Čím to tehdy začalo?

Předně musím říci, že Kaliště se může pyšnit tím, že hned po I. světové válce byla u nás založena červencová Národní pouť, na kterou byl

MEZI DIPLOMY. Jaroslav Hájek s certifikátem od Agentury Dobrý den Pelhřimov, která mu jej v loňském roce udělila za vytvoření českého rekordu v počtu písní věnovaných obcím České republiky. Foto: Karel Novotný

vždy zvány přední české dechovky. Mezi prvními tu byla například Kmochova muzika z Kolína. Tehdy ji už řídil pan Vlasák.

V šedesátých letech k nám poprvé zavítali známí jihočeští Babouci. Byla to událost pro celou Vysočinu, stali se u nás velmi populárními. V roce 1988 v jednom dnu odehráli dva vyprodané koncerty, což bylo dvakrát 550 posluchačů, a v roce 1990 už byly vyprodány koncerty tři. Celé okolí si je zamilovalo.

Pro ně vznikl první text?

V roce 1986 jsme založili Klub Babouků Kaliště a já jsem přijal funkci tajemníka. Právě v té době vznikl nápad napsat pro Kaliště polku. Text měl psát tehdejší ředitel českobudějovického rozhlasu Josef Havlík. Já jsem mu měl dodat základní údaje. To jsem udělal, ale protože Josef Havlík pořad neměl čas, tak jsem v listopadu 1987 text poprvé v životě napsal sám a poslal tehdejšímu legendárnímu kapelníkovi Babouků Václavu Rozboudovi.

Měl jste s tím nějaké zkušenosti? Psal jste třeba básničky?

Ne, nikdy předtím jsem žádné verše nepsal. Václav Rozboud přesto text vzal, složil základní melodii a hudební

skladatel Jiří Drobílek Kalištskou polku instrumentoval. Babouci ji v českobudějovickém rozhlase nahráli 6. října 1988. Ve stejné sestavě jsme napsali ještě další dvě písničky a tím jsem předpokládal, že moje textářská kariéra skončila. Žádné další umělecké cíle jsem si nedával.

Co vaše rozhodnutí změnilo?

V srpnu 1989 Babouci Kalištskou polku zahráli na výstavě Země živitelka. Slyšel ji hudební skladatel Ada Doška, vyhledal mne a nabídl mi spolupráci. Za deset roků naší tvůrčí činnosti, až do jeho skonu 9. září 1999, jsme spolu napsali 41 písniček. Nahrály je naše přední dechovky. Adovi Doškovi vděčím za to, že mne naučil textářskému řemeslu.

Jak vaše textářská kariéra pokračovala dále?

Po skonu Ady Doška už mi bylo líto s textářem skončit, a tak jsem se postupně seznámil s 51 hudebními skladateli. Musím ale říci, že mi jich už osm zemřelo a byly to takové tuzevy jako Václav Rozboud, Jiří Drobílek, Vlasta Dvořák, Blahoslav Smeškovský, Josef Růžička, Jiří Vrána či Jaroslav Boček. S ostatními stále spolupracuji a jsou to ti nejlepší, co u nás dechovku píšou.

Jak jste sháněl náměty k textům? To jste všechny obce navštívil, nebo hledáte v kronikách?

Jezdím jsem po Vysočině jako řidič nákladního automobilu u ČSAD a mnoha obcemi jsem projel. Některé mě zaujaly tak, že jsem o nich složil texty sám od sebe a pak je konzultoval se starosty. Někteří starostové mě naopak oslovili sami, a tak vzniklo 31 písniček o obcích na Vysočině a dvě mimo náš kraj.

Máte spočítáno, kolik jste napsal písní celkem a pro jaké kapely?

Písniček bylo k letošnímu 1. lednu 336 a dalších 300 textů mám po dupličkách. Hrají je

téměř všechny naše kapely. Také kapely v německy mluvících zemích, v Holandsku, Polsku a samozřejmě na Slovensku. Pisemnou spolupráci udržuji s 234 kapelami. Přitom chci podotknout, že píšu jenom v zimě. Zbytek roku se věnuji ostatním zálibám.

Tak, jak Češi zahrají, nikdo neumí, tu muziku, co mám rád, každý závidí. Hrajte proto kapely, doma, v cizině, ať ta česká písnička, s námi nezhyne.

Motto Jaroslava Hájka

Dají se vaše písničky koupit na CD nebo DVD?

Dají, najdete je na 118 zvukových nosičích a odhadem na 60 DVD. Autorská CD mám čtyři. První mi natočil Václav Zákovec, druhé a čtvrté Golčovanka, třetí Vysočanka. Zájemci o mé písničky jich desítky najdou na internetové adrese www.dechovka.eu a mohou je začít hrát.

Takže jste registrován jako profesionální textař?

V Ochraněm svazu autor-ském jsem byl zaregistrován 1. října 1992. Přijímací komise mne ale pokárala, že jsem se měl přihlásit dřív. Písniček pro různá města a vesnice v České republice mi během roků začalo přibývat, a tak jsem navštívil Agenturu Dobrý den v Pelhřimově. Dostal jsem certifikát, na kterém je doloženo, že jsem autorem 32 textů písniček pro obce v České republice. Podmínkou bylo, aby byly nahrané na zvukové nosiče.

Jak vidíte budoucnost dechovky?

Toto je složitá otázka. V tomto ohledu mají textaři jednoznačně největší zodpovědnost. Lidových písniček v úpravách pro dechovku,

které jsou dobré a čas je provedl, máme dost a dost a jsou naší chloubou. Problém je v tom, že současní textaři, kteří pro dechovku píšou, ji obsahově stále vracejí do minulých století. A to mladé lidi (a nejenom je) od dechovky odrazuje.

Ale v dechových hudbách hodně mladých lidí hraje.

To je sice pravda, ale počet jejich vrstevníků v hledištích ani zdaleka neodpovídá počtu mladých muzikantů v kapelách. Oponenti namítnou, že každý musí věkem k dechovce dorůst. To je sice pravda, ale musíme si přiznat, že počet těch, kteří k dechovce dorostou, se také výrazně snižuje.

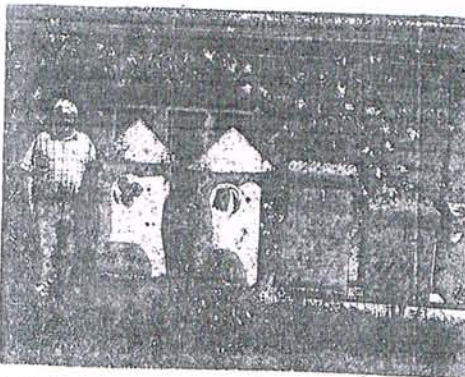
Máte pro kolegy textaře nějakou dobrou radu?

Pro textaře a budoucnost dechovky vidím jediné. Chce to přestat psát staromilské texty a začít psát o době, ve které žijeme. Lidstvo od pravěku vždy zpívalo o tom, co

vidělo okolo sebe. Jenom v dechovce se stále zpracovávají náměty, které se vracejí sto a více roků zpět a to se samozřejmě mladým lidem nelíbí. Chápu, že jsou výjimky jako například Babouci, kde by současný text byl kontrá-produktivní a kapela by to uškodilo. Ostatním kapelám si dovoluji poradit, aby se nebály současných námětů. Já, jako textař jsem tuto zásadní chybu pochopil a snažím se zpracovávat současnost. Nevyhýbám se žádným problémům, které nám dnešní doba přináší. Naším cílem nemůže být to, aby dechovka setrvala v podobě pseudokultury, která se k nám masivně dováží. Jsem rád, že hudební skladatelé, kteří se mnou spolupracují, tento můj názor podporují a společně píšeme písničky, ve kterých řešíme problémy dnešní doby. Jiná cesta pod mne k zachování a rozvoji dechovky nevede.

Texty Jaroslava Hájka v soutěžích a na festivalech

- Mezinárodní festival Vejvodova Zbraslav v letech 1997 - 1999 třikrát za sebou vyhrála čláslavská Březovanka s valčíkem Sumavské návra (hudba Kamil Havelka).
- Festival Pravečkův Lanškroun v roce 2002 vyhrála Posádková hudba Brno s polkou Ženy květy milují (hudba Antonín Tichý).
- Diváckou soutěž populárního Polka festu v roce 2000 vyhrála Valaň s polkou Malované dny (hudba Blahoslav Smeškovský). Finále proběhlo Českých Budějovicích při výstavě Země živitelka.
- V Dechovkové hitparádě Českobudějovického rozhlasu vyhrál 24 ko písničkami: valčík Fešná mlynářka (Ada Doška - Vojnarka), polka S šenkýřem znám (Václav Rozboud, Jiří Drobílek - Babouci), polka Vzpomínka na bílou Telč (Ada Doška - Vojnarka), Vlastenecká polka (Ar Doška - Božejáči), valčík Krajem Vysočiny (Ada Doška - Vojnarka) a valčík Zaniklá studánka (Václav Rozboud, Jiří Drobílek - Babouci).
- V celoročním hodnocení Dechovkové hitparády byl valčík Krajem Vysočiny vyhlášen písničkou roku 1992 a valčík Zaniklá studánka písničkou roku 1993.
- V Dechovkové hitparádě Českého rozhlasu 2 - Praha vyhrál 14 k úspěšné byly: valčík V krásném údolí (Vladislav Suda - Keramička, polka Ta naše kovárna (Vladislav Suda - Keramička), waltz Svět se tě dává (Pavel Zedník - Fryštská Javořina), polka Zvonění pravdy (Václav Maňas ml. - Babouci), slow Pohár vzpomínek (Jiří Vrána - St brňanka) a valčík Dívej se srdíčko (Vlasta Dvořák - Veselka).
- V celoročním hodnocení Dechovkové hitparády 2005-2006 obsa slovo Pohár vzpomínek 1. místo a valčík Dívej se srdíčko 2. místo.

Další velkou láskou Jaroslava Hájka jsou včely. Foto Karel Novotný

REKORDMAN Jaroslav Hájek vytvořil 50 textů dechových skladeb, pojmenovaných po českých městech a vesnicích.

Foto: agentura Dobry den Pelhřimov

Textař v knize rekordů

KALIŠTĚ (kra) – Malá veska na jihlavsku, Kaliště, se dostala do české knihy rekordů, a to díky svému obyvateli a textaři Jaroslavu Hájkovi, který má na svém kontě téměř sedm stovek textů.

To ale pro agenturu, která knihu vydává, ještě nebylo důvodem k zapsání. „Takto plodných autorů je více,“ říká prezident agentury Miroslav Marek. Důvodem se stalo to, že Hájek vytvořil rekordní počet 50ti textů dechových skladeb pojmenovaných po konkrétních českých městech a vesni-

cích a opěvujících jejich krásu či atmosféru.

Ani to by však ještě nebylo úplné unikum, které spočívá ve skutečnosti, že všechny tyto písně vytvořené v období mezi léty 1988 až 2019 vyšly na zvukových nosičích.

„Zkrátka - u tohoto rekordu nešlo jenom o to - nastudovat realie opěvovaného místa, vytvořit pak text pro tu kterou obec, s jejím názvem..., ale stěžejní bylo, aby kapely chtěly takovou píseň hrát, vzít ji do svého repertoáru. A to se stalo,“ dodává k tomu Marek. (Pokračování na str. 5)

Textař v knize rekordů

(Dokončení ze str. 1)

Jeho písně nahrály věhlasné dechové hudby, jakými jsou kromě jiných Valdaufínka, Vysočanka, Veselka, Muzikanti z jižních Čech, Božejáci, Budějická kapela, Babouci, nebo dokonce Státní opera Praha.

Mistostarosta Kališť Roman Kralka podotýká, že obec věnovala svému významnému občanovi rozsáhlou prezentační na svém oficiálním webu. „Ať je v duchodovém věku stále je velmi aktuální i co se týče například včelářství. Lidé ho tu vnímají jednoznačně pozitiv-

ně a jsme rádi, že ho tu máme. Do knihy rekordů se nedostane každá obec se zhruba 150 obyvateli. I když je pravda, že v téhle souvislosti nejde o první zápis,“ říká Kralka.

Jaroslav Hájek se narodil 3. 3. 1944. Jako profesionální řidič pracoval od roku 1965 v ČSAD (dnešní ICOM) v Počátkách. Byl také výborným fotbalistou. Jako záložník hrál nejprve za Jiskru Janův, pak za Sokol Javoříce. Jako voják hrál za Duklu Bechyňe. Po vojné nastoupil do počáteckého Spartaku.

Působil také v Lokomotivě

Č. Budějovice a v ostravském Baníku. Po těžkém zranění Achillovky musel fotbalu zanechat. Jeho zálibou je bezesporu včelářství. Vzorně pečuje o své úly a včely. Na podzim roku 2002 však o 70 ze svých 100 včelstev přišel kvůli melitřózní snůšce. Úporně se však snaží obnovit svá včelstva.

Další z jeho úspěchů je péče o krajinu. Mezi fotbalovými zápasy budoval tři roky rybník poblíž svého domu. Se svými přáteli se také stará o kalištskou náves. S psaním textů začal v roce 1987.

Dechovka je i pro mladé lidi

■ PETR PŘIBYL

Dechovka v současné podobě se hraje od poloviny 19. století, od Františka Kmocha. Za dobu se ještě nikomu z těch, kdo se dechovkou zabývají, nepodařilo dostat do Guinnessovy knihy rekordů. Dokázal to až Jaroslav Hájek z Kaliště Počátk.

J. Hájek strávil za volantem mnoho let a nejedl 1 500 000 kilometrů bez nehody. Foto P. Přibyl

Osmapadesátiletý textař Jaroslav Hájek spolupracuje s našimi nejznámějšími dechovými hudebníky a vytváří 331 textů. A jak je zmiňovaná kniha rekordů? Hájek je nejpłodnější autorem písní věnovaných obcím České republiky. Některé texty jeho skladeb patří konkrétním českým městům a vesnicím. Podobný je ještě nikdo nezaznal, proto mu certifikát o vytvoření českého rekordu a místo v "Guinnessovce" patří právem.

Jaroslav Hájek pracuje od roku 1965 v ČSAD, nyní v ICOMu Počátky. V mládí byl velkým fotbalistou, pak ale přišlo zranění, operace a sportu byl konec.

Ze sportovce se stal textař.

Hájek: Dechovka nezanikne

LENKA POSPÍŠILOVÁ

Kaliště • Jaroslav Hájek je uznávaným autorem textů k dechové hudbě ne-

Hlavního ocenění se mu dostalo, když byl zapsán do Guinnessovy knihy rekordů.

• Vždycky jste tihl k dechovce?

Ano, vždycky. V Kališti se začala hned po první světové válce dělat pouť a na ni se vždycky pozvala nějaká přední dechovka.

• Jak jste se k psaní textů dostal?

Úplnou náhodou. Po vy-

stoupení skupiny Babouci byl v Kališti založen jejich klub a vznikl nápad složit pro Kaliště polku. Původně ji měl napsat ředitel česko-

Jaroslav Hájek

nlasu Josefa Havlika. Jelikož ale neměl čas, pustil jsem se do psaní sám.

• Kolik jste do dnešního dne složil textů?

Napsal jsem celkem 191 písníček. Dvaadvacet jich bylo přeloženo do němčiny a jedna do slovenštiny.

• Pro kolik kapel celkem texty skládáte?

Píši celkem pro 137 kapel jak u nás, tak v zahraničí.

• Jaký je váš největší úspěch?

Jako jediný autor písní dechovky jsem byl před třemi lety zapsán do Guinnessovy knihy rekordů. Napsal jsem sedmáct skladeb pro obec v České republice. Všechny z nich byly nahrány na zvukové nosiče.

• Myslíte si, že se dechovka bude hrát stále?

Určitě nezanikne, protože v kapelách hraje spousta mladých lidí. Jenom je trochu škoda, že se jí nedostává takové pozornosti, jakou by si zasloužila. V západní Evropě probíhá každé dva roky Mistrovství Evropy v české dechovce.

přátelství, zahrnuje minimálně sedm dechovců. Pokud jde o dechové kapely, těch je více než 70 u nás, ale další existují také v německých zemích. V Čechách jsou to například Babouci, Božiči, Budějčická kapela, Veselá dámská kapela Viktorky a Moravě Moravěnka, Stříbrňanka a Místříňanka a řada dalších.

Jaroslav Hájek odpovídal už na mnoho otázek ohledně své textařské kariéry, ale přesto ochotně přijal naše pozvání ke krátkému rozhovoru.

Co vám tělalo v poslední době největší radost?

"Samozřejmě to byl ten certifikát a zájem do Guinnessovy knihy rekordů, pak to, že mi naše nejlepší kapely nahrávají jedni písničku za druhou. Velkou radost mi dělají také dopisy, které dostávám z celé republiky i z ciziny od příznivců dechovky. Když mám horší náladu, tak si dva tři dopisy přečtu a hned se to změní, hned mám chuť do další práce.

Jak je to s vaší inspirací? Máte stále o čem psát?

"Textů mám v současné době 331, napsaných písniček

je 155, další jsou rozpracovány. Inspirace se nehledá ležce, člověk se musí dívat kolem sebe. Dnes se nemůžou psát staromilské texty, odpovídají cí době před sto lety. Musí se psát texty, které odpovídají dnešní době, ale tak, aby to pořád byla dechovka. Jde o to, aby se právě těmito texty, psanými na dnešní dobu, přiblížila dechovka mladým."

Na čem právě pracujete?

"Zrovna tady mám dopis od "moravské hvězdy" Blahoslava Smiřovského, který zkomponoval mimo jiné třeba píseň Ty falešná frajířko. S ním právě dokončujeme valčík Podzimní pohádka. S šéfem posádkové hudby Brno ppk. Jiřím Wolfem jsme vytvořili tango Dětská objetí a s bedyřským skladatelem Vladislavem Sudou, který píše pro Keramičku, tango Srdce hlas. Se členem České filharmonie Antonínem Pechou, jinak také trumpetistou Veselky, pracujeme na žertovné polce Mlčení. Pro Babouky, nejstarší jihočeskou dechovku, jsme s Václavem Maňasem mladším dokončili píseň, která je ve dvou slokách valčíkem a ve třetí polkou, jmenuje se Lesní vůně. A řada dalších písniček je rozpracovaných."

Problémem dechovky jsou neaktuální texty, míní Hájek

KALIŠTĚ - Sedmdesátku oslaví 3. března textař dechové hudby Jaroslav Hájek z obce Kaliště.

Narodil se 3. března 1944 ve vesničce Kaliště, 4 km pod Javořicí, v domě číslo 36 manželům Kateřině a Janu Hájkovým. Jako žák začínal s kopanou v sousední Jiskře Janštýn, po roce 1962 pokračoval v rodné obci v TJ Sokol Javořice. Vojnu sloužil v Dukle Bechyně, hrál v Banfku Orlová, Lokomotivě České Budějovice, Spartaku Počátky a na závěr kariéry opět doma v Sokolu Javořice.

Jeho sportovní kariéru ukončilo po roce 1977 zranění nohy. Posléze začal mužstvo trénovat, ale také včelařit, věnovat se rybaření, sadaření a pěstování vinné révy v nadmořské výšce 670 m n.m.

K psaní textů pro dechovou muziku se dostal až po čtyřicetce. Do vesnice Kaliště zajižděly dechovky na tradiční červencovou Národní pent. Mezi nimi populární jihočeští Babouci, na které chodily stovky posluchačů. V roce 1986 byl založen Klub Babouků Kaliště, jehož se stal Hájek tajemníkem. Ujal se též úkolu napsat text pro Kalištskou polku.

V listopadu 1987 tak napsal svůj první text, který kapelník Babouků Václav Rožboud přijal. Babouci ji v českobudějovickém rozhlase nahráli 6. října 1988. Když polku v srpnu 1989 zahráli na výstavě Země živitelka, slyšel ji hudební skladatel Ada Doško, vyhledal J. Hájka a nabídl mu spoluprá-

TEXTAŘ DECHOVKY Jaroslav Hájek napsal přes 600 textů. Píše ale jen v zimě, po zbytek roku se věnuje hlavně včelám a sadaření. V pondělí oslaví sedmdesátku.
Foto: archiv KN

Textař z obce Kaliště oslaví sedmdesátku

ci. Za deset let, do skonu Ady Doška v září 1999, společně napsali 41 písniček, které nahrály naše přední dechovky.

Postupně pak J. Hájek spolupracoval s 51 hudebními skladateli (např. Jiří Drobílek, Vlasta Dvořák, Blahoslav Smeškovský, Josef Růžička, Jiří Vrána, Jaroslav Boček a mnozí další). K lednu 2014 napsal 336 textů. Nahrány jsou na 118 zvukových nosičích, hrají je kapely i v německy mluvících zemích, Holandsku, Polsku a na Slovensku. Další 300 textů má Hájek v šuplicích.

Písennou spolupráci udržuje s 234 kapelami. Je např. autorem 32 textů písniček pro obec v ČR. Řada písní s jeho texty

uspěla i v soutěžích. Hájek přitom píše pouze v zimě. Zbytek roku se věnuje ostatním zálibám.

Podle Hájka se současní textaři dechovky nevěnují současným tématům. „To je právě problém, který mladé lidi (a nejenom je) od dechovky odrazuje,“ míní, „chce to přestat psát staromilské texty a začít psát o době, ve které žijeme. Lidstvo od pravěku vždy zpívalo o tom, co vidělo okolo sebe.“

Cílem podle kalištského textaře nemůže být to, aby dechovka setrvačností přežívala, ale aby rozkvétala a porážela hudební pseudokulturu, která se k nám masivně dováží. „Získání mladých lidí pro dechovku je alfabou a omegou jejího rozvoje,“ uvažuje Hájek na prahu sedmdesátky. **Karel Novotný**

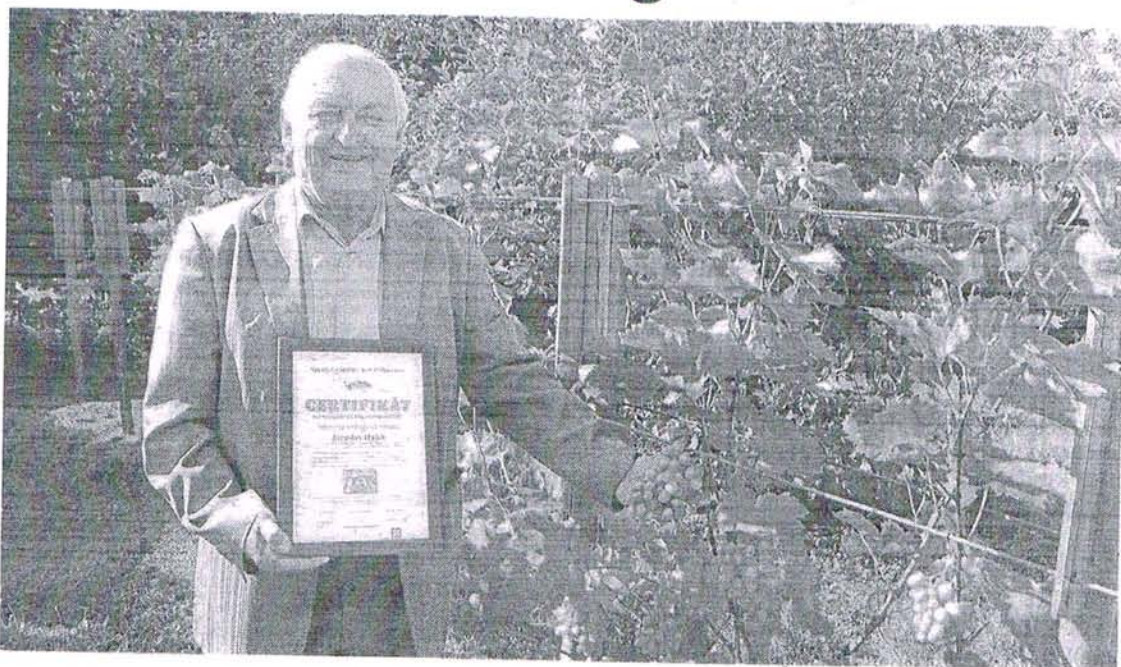
(upravil: -jv-)

Zihlavské Listy 28. února 2014

Lidé odvedle

Jaroslav Hájek je včelař, vinař, textař, a nejen to

MARTIN SINGR

VINAŘ Z VYSOČINY. Jaroslav Hájek s certifikátem o nejvýše položené vinici v republice od agentury Dobry den z Pelhřimova, která vydává Českou knihu rekordů. Foto: Deník/Martin Singr

Jaroslav Hájek z malé obce Kaliště na Jihlavsku je výjimečnou osobností. Skládá texty pro dechovku, má nejvýše položenou vinici v republice a vynalezl i vlastní včelí úl. Loni oslavil pětasedmdesáté narozeniny, hlavně ale byl jediným nominovaným ve dvou kategoriích krajské ankety Skutek roku a obě vyhrál. „Takový úspěch jsem ani nečekal, jen jsem se zkusil přihlásit s tím, že třeba budu i poslední,“ usmívá se Jaroslav Hájek.

V oblasti životního prostředí uspěl v anketě Skutek roku díky včelaření a článkům do časopisu. „Včelařím už čtyřicet čtyři roků, píšu odborné články do časopisu Včelařství, na které mám velké ohlasy. Zkonstruoval jsem i svůj vlastní úl Javoříčan. Odstranil jsem všechny chyby, které byly v předešlých úlech a ponechal jsem jen výhody – posunul jsem česna a otvory z prostředku nástavku do spodní části a na stranu. Tím docílím proudění vzduchu pod úhlem 45 stupňů a včelám vyhovím,“ prozrazuje úspěšný včelař.

» **„Hejna špačků mají ráj na jižní Moravě a tam se stahují. Tenhle můj malý vinohrad jim nestojí za to sem letět.“**

V oblasti poradenství, osvětla, vzdělávání v krajské anketě uspěl díky tomu, že píše texty pro dechové hudby. „Dostal jsem to za padesát textů pro města a vesnice a také za film o čtyřech řekách pramenících na Vysočině, kde jsem průvodcem a který jsem natočil s

kamarádem Josefem Novotným. Na snímek o řekách Jihlava, Nežárka, Oslava a Želivka se na internetu podívalo přes padesát tisíc lidí,“ říká Jaroslav Hájek s tím, že píše texty pro pětapadesát autorů hudby. „Jsou textaři, kteří mají pět, deset, patnáct textů. Ale v množství, jako mám já, vím jen o dvou,“ uvádí textař dechovek.

„Když je napsaná první hudba, tak je to větší makačka na bednu pro mě. Když text, je to větší makačka pro skladatele,“ nechává se slyšet Hájek a vysvětluje, jak se písnička pro dechovou hudbu rodí. „My to děláme většinou tak, že já udělám text, skladatel hudby

mi na to napíše základní melodii. Slova napíše pod noty, a kde to nepasuje, tam to nechá prázdné. Já pak musím hledat slova stejného významu jiné délky, hraje roli i jaká slabika je dlouhá nebo krátká,“ dodává autor více než sedmi set dechovkových textů. „Ne všechny jsou ale zhudebněné,“ upozorňuje Jaroslav Hájek s tím, že textaři se musí dívat kolem sebe jinýma očima a vidět to, co jiní nevidí.

Hájek napsal už dvaapadesát textů pro české obce. „Bylo třeba aktualizovat zápis v České knize rekordů,“ usmívá se. „Pokud si mě vyhledají starostové, že chtějí písničku pro svoji obec, tak k nim zajedu a text napíši,“ nabízí stále spolupráci Jaroslav Hájek.

Je i vinař. Uvádí se, že nejvýše položené vinohrady na Vysočině jsou ty v Sádce u Třebíče. „Hrad Sádek má výšku 530 metrů a vinohrady jsou pod ním. Tady u nás je výška

690 metrů. To je rozdíl skoro dvě stě metrů. Sádek ale má čtyři hektary, to se nedá s mými padesáti hlavami srovnat,“ mluví o své malé vinici Jaroslav Hájek z obce Kaliště. Takto vysoko položená vinice má podle Hájka přece jen jednu výhodu. „Hejna špačků mají ráj na jižní Moravě a tam se stahují. Tenhle můj malý vinohrad jim nestojí za to sem letět,“ říká Hájek.

Lidé odvedle

> Náš nový projekt nazvaný Lidé odvedle vám pravidelně každý týden přináší příběh člověka z Jihlavska. Jsou to lidé z vašeho okolí. Najdete mezi nimi své sousedy, známé anebo lidi, které třeba denně potkáváte, a vlastně o nich nic nevíte. My vás s nimi seznámíme každý týden na tomto místě.